

The Holy See

Pāvesta Franciska
apustuliskā vizīte
Lietuvā, Latvijā un Igaunijā
2018. gada 22.–25. septembrī

TIKŠANĀS AR PRIESTERIEM, RELIĢISKO ORDEŅU LOCEKĻIEM, KONSEKRĒTAJĀM PERSONĀM UN SEMINĀRISTIEM

Kauņas Sv. Pētera un Pāvila katedrālē
23. septembris 2018

[Multimedia]

Dārgie brāļi un māsas, labdien!

Vispirms es gribētu dalīties ar jums savās izjūtās. Jūs uzlūkojot, es aiz jums redzu daudzus mocekļus, anonīmus mocekļus, jo mēs nezinām pat to, kur viņi apbedīti. Tāds ir arī jūsu vidū – es sasveicinājos ar kādu, kurš zina, kas ir cietums. Iesākot šo uzrunu, man gribas sacīt:

“Neaizmirstiet, atcerieties!” Jūs esat mocekļu dēli un meitas, un tas ir jūsu spēks. Lai pasaules gars jums neiegulvo ko citu, kas atšķiras no tā, kā dzīvoja jūsu priekšteči. Atcerieties savus mocekļus un sekojiet viņu piemēram – viņi nebaidījās. Kad šodien runāju ar bīskapiem – jūsu bīskapiem –, viņi teica: “Ko darīt, lai uzsāktu beatifikācijas procesu tiem daudzajiem, par kuriem mums nav dokumentācijas, bet par kuriem zinām, ka viņi bija mocekļi?” Tas ir mierinājums. Ir tik labi, ka varam dzirdēt izskanam raizes par tiem, kuri atstājuši mums liecību. Viņi ir svētie.

Bīskaps (Linas Vodopjanovas OFM, atbildīgais par konsekrēto dzīvi) runāja bez aplinkiem (franciskāņiem raksturīgs šāds izteiksmes stils). “Šodien mūsu ticība bieži vien tiek dažādos veidos pārbaudīta,” viņš sacīja. Viņš ar to nedomāja diktatoru organizētas vajāšanas, nē. “Atbildējuši uz savu aicinājumu, mēs bieži vien vairs neizjūtam prieku ne lūgšanā, ne kopienas

dzīvē.”

Sekularizācijas gars, garlaicība attiecībā uz visu, kas skar kopienu, ir nākamās paaudzes kārdinājums. Mūsu tēvi cīnījās, cieta, tika apcietināti, savukārt mums varbūt nav spēka iet uz priekšu. Nemiet to vērā!

Vēstule ebrejiem mūs mudina: “Atsauciet atmiņā savas pirmās dienas. Neaizmirstiet savus priekšgājējus!” (Sal. 10, 32–39) Lūk, ar šo pamudinājumu es vēlos vērsties pie jums, sākot šo uzrunu.

Manas vizītes jūsu zemē vadmotīvs ietverts šajos vārdos: “Kristus Jēzus – mūsu cerība.” Un nu, kad šī diena gandrīz jau beigusies, mēs dzirdējām kāda apustuļa Pāvila rakstītā teksta fragmentu, kurā viņš mūs aicina būt neatlaidīgiem cerībā. Šo aicinājumu viņš izsaka pēc tam, kad ir pasludinājis, kāds ir Dieva sapnis ne tikai attiecībā uz ikvienu cilvēcisko būtni, bet arī visu radību, proti, “viss nāk par labu tiem, kuri mīl Dievu (*Rom 8, 28*). Viņš “iztaisno, sakārto” visas lietas – tāds būtu burtiskais tulkojums.

Šodien es gribētu runāt ar jums par dažām šai cerībai raksturīgajām iezīmēm; tās ir iezīmes, kuras mēs – priesteri, semināristi un konsekrētie ļaudis – esam aicināti izdzīvot.

Pirmkārt, Pāvils, pirms mūs aicina uz cerību, trīs reizes atkārtoti vārdu “nopūsties”: radība nopūšas, cilvēki nopūšas, Gars nopūšas mūsos (sal. *Rom 8, 22–23.26*). Mēs nopūšamies iznīcības verdzības dēļ, ilgodamies pēc pilnības. Šodien mums nāktu par labu, ja mēs sev pajautātu, vai mūsos ir šīs nopūtas vai arī, tieši otrādi, mūsu sirds vairs neilgojas pēc dzīvā Dieva. Kā teica jūsu bīskaps: “Mēs vairs neizjūtam prieku lūgšanā, kopienas dzīvē.” Izslāpuša brieža kliedzienam, kad tam trūkst ūdens, vajadzētu kļūt par mūsu slāpju pilno saucienu, tiecoties pēc dziļuma, patiesības un Dieva skaistuma. Dārgie, mēs neesam “Dieva ierēdņi”! Varbūt labklājības sabiedrība mūs ir pārsātinājusi, piepildījusi ar visādiem labumiem un pakalpojumiem, taču beigu beigās mēs jūtamies visa “apgrūtināti” un tukšuma pilni; varbūt mēs esam padarīti izklaidīgi vai jūtamies izklaidēti, bet ne piepildīti. Vēl sliktāk ir tas, ka dažreiz mēs vairs nejūtam izsalkumu. Mēs esam vīrieši un sievietes, kas tikām īpaši konsekrēti un nekad nedrīkstam atļauties pazaudēt šo nopūtu, šo sirds nemieru, ko var remdēt vienīgi Kungs (sal. sv. Augustīns, *Atzīšanās*, I, 1, 1). Sirds nemiers. Nekāda tūlītējā informācija, nekāda zibenīgā virtuālā saziņa nevar mūs atbrīvot no konkrētiem brīžiem, no ilgākas laika pavadīšanas, lai mēs diendienā – jo runa ir tieši par to, par pastāvīgām pūlēm, – ar lūgšanas un adorācijas palīdzību atrastos dialogā ar Kungu. Proti, mums jāuztur dzīvas savas ilgas pēc Dieva, kā rakstīja svētais Jānis no Krusta. Viņš sacīja: “Centieties dzīvot nemītīgā iekšējā lūgšanā, nepametot to novārtā starp tūkstošiem miesīgo vingrinājumu. Vai jūs ēstu vai dzertu, vai runātu, vai kārtotu lietas ar laicīgajiem cilvēkiem, vai darītu ko citu, nemītīgi uzturiet sevī ilgas pēc Dieva un turieties pie Viņa no visas sirds.” (*Padomi pilnības sasniegšanai*, 9)

Šī nopūta rodas, kontemplējot arī mums apkārt esošo pasauli. Tā ir kā sauciens pēc pilnības, redzot mūsu visnabadzīgāko brāļu nepiepildītās vajadzības, dzīves jēgas trūkumu, ko piedzīvo jaunieši, gados veco ļaužu vientuļību, apkārtējās vides iznīcināšanu. Tā ir nopūta, kas mobilizē mūsu pūliņus, lai ietekmētu notikumus mūsu valstī vai pilsētā; šeit runa ir nevis par spiediena izdarīšanu vai varas izmantošanu, bet kalpošanu. Mūsu tautas saucienam vajadzētu skart mūsu sirdi, kā tas notika ar Mozu, kam Dievs, uzrunājot viņu no degoša krūma, atklāja viņa tautas ciešanas (sal. *Izc 3, 9*). Ieklausīšanās Dieva balsī lūgšanas laikā mums dod iespēju saskatīt, sadzirdēt un iepazīt citu cilvēku ciešanas, lai varētu viņus no tām atbrīvot. Tāpat svarīgi, lai mūs skartu arī tas, ka mūsu tauta ir pārstājusi nopūsties un beigusi meklēt ūdeni, kas dzesē slāpes. Tas ir arī brīdis, lai izprastu, kas apklusina mūsu tautas balsi.

Sauciens, kas liek mums meklēt Dievu lūgšanā un adorācijā, ir tas pats, kas mūs mudina saklausīt savu brāļu un māsu žēlabas. Viņi uz mums “cer”, un mums pēc rūpīgas izzināšanas ir jārikojas, jāplāno un jābūt drosmīgiem un radošiem savā apustulātā. Lai mūsu klātbūtne ir nevis no gadījuma uz gadījumu, bet atbilst Dieva tautas vajadzībām un tādējādi ir kā ieraugs mīklā (sal. *Evangelii gaudium, 33*).

Apustulis runā arī par *pastāvību*, par izturību ciešanās, par neatlaidību labajā. Tas nozīmē, ka mūsu dzīves centram jābūt Dievam, mums cieši jāiesakņojas Viņā un jābūt uzticīgiem Viņa mīlestībai.

Gados vecākie no jums – un kā lai es šeit nepieminu arhibīskapu Sigitu Tamkeviču? – zina, ko nozīmē būt šīs izturības ciešanās lieciniekiem un ko nozīmē “cerēt pretēji cerībai” (sal. *Rom 4, 18*). Pret jums tika lietota vardarbība, jo jūs iestājāties par pilsonisko un reliģisko brīvību, – jums cēla neslavu, jūs ieslodzīja cietumā un deportēja –, taču tas nespēja iznīcināt jūsu ticību uz Jēzu Kristu, kas ir vēstures Kungs. Tāpēc jums ir daudz kas mums sakāms un mācāms, un jūs daudz ko varat piedāvāt bez kādas nepieciešamības tiesāt jauniešus par viņu šķietamo vājumu. Un jūs, jaunieši, kad piedzīvojat dažādas sīkas vilšanās, kuras jūsos rada mazdūšību un liek ierauties sevī, mudina uz tādu rīcību un bēgšanu ilūzijās, kas nesaskan ar jūsu aicinājumu, meklējiet savas saknes un skatieties uz ceļu, kuru gājuši jūsu priekšteči. Labāk ir izvēlēties citu ceļu nekā dzīvot viduvējībā. Tas attiecas uz jauniešiem. Jums vēl ir laiks, un durvis ir atvērtas. Tieši pārbaudījumu brīžos kļūst redzams tas, ar ko atšķiras kristīgā cerība, jo, ja mūsu cerība ir tikai cilvēciska, mēs varam kļūt sarūgtināti un sev šķist neveiksminieki. Ar kristīgo cerību tā nenotiek – pārbaudījumos tā tiek atjaunota un šķīstīta.

Jā, tā ir taisnība, ka tagad ir citi laiki un ka mēs dzīvojam citādā situācijā, bet arī tā ir taisnība, ka šie padomi tiek labāk ņemti vērā tad, ja tie, kuri šīs grūtības ir piedzīvojuši, nenoslēdzas, bet pastāsta par tām citiem. Viņu stāstītajā nav nostalgijas par pagājušiem laikiem, it kā tie būtu labāki, ne arī slēptu pārmetumu tiem, kuri emocionālajā ziņā ir vājāki. Mācekļu kopiena iemanto lielāku pastāvību tad, ja iemācās – kā sacīts Evaņģēlijā – integrēt jauno un veco (sal. *Mt 13, 52*), ja apzinās, ka piedzīvotā vēsture kalpo kā saknes, kas nepieciešamas, lai koks varētu augt un

sakuplot.

Visbeidzot, raudzīties uz Jēzu Kristu kā savu cerību nozīmē *identificēties ar Viņu, kā kopienai kļūt līdzdalīgai Viņa liktenī*. Apustulim Pāvilam pestīšana, uz kuru viņš cer, neaprobežojas ar negatīvu aspektu – atbrīvošanu no iekšējiem vai ārējiem, laicīgiem vai eshatoloģiskiem spaidiem –, bet uzsvars tiek likts uz kaut ko ļoti pozitīvu, tas ir, līdzdalību Kristus godības pilnajā dzīvē (sal. *1 Tes* 5, 9–10), līdzdalību Viņa godības valstībā (sal. *2 Tim* 4, 18), miesas atpestīšanu (sal. *Rom* 8, 23–24). Tātad runa ir par ieskatīšanos neatkārtojamajā un neaizstājamajā noslēpumainajā iecerē, kāda Dievam ir attiecībā uz ikvienu cilvēku, ikvienu no mums. Jo nav neviena, kas mūs pazītu un būtu pazinis tik dziļi kā Dievs. Viņš mūs ir paredzējis kaut kam šķietami neiespējamam. Viņš nepieļauj ne mazākās šaubas par to, ka mēs atveidosim Viņa Dēla attēlu. Viņš mūsos ir licis savas gaidas, un mēs ceram uz Viņu.

Mēs – tas ir tāds “mēs”, kas ietver un vienlaikus pārsniedz “es”; Kungs mūs kopā aicina, attaisno un dāvā mums savu godību, un šajā kopībā Viņš iekļauj arī visu radību. Mēs bieži vien esam tik ļoti uzsvēruši personisko atbildību, ka kopienas dimensija ir kļuvusi tikai par fona elementu, par rotājumu. Taču Svētais Gars mūs atkal apvieno, izlīdzina mūsu atšķirības un rada jaunu enerģiju, lai dotu impulsu Baznīcas misijai (*Evangelii gaudium*, 131; 235).

Šī svētnīca, kurā mēs esam sapulcējušies, ir nosaukta svēto Pētera un Pāvila vārdā. Šie abi apustuļi apzinājās, kādu dārgumu ir saņēmuši, abi dažādos laikos un veidos tika sūtīti “doties dziļumā” (sal. *Lk* 5, 4). Mēs visi atrodamies Baznīcas laivā, visu laiku mēģinot *saukt* uz Dievu, lai spētu *izturēt* spaidos un *paturēt Jēzu Kristu kā savu cerību*. Un šī laiva atzīst, ka tās galvenā misija ir sludināt šo godību, uz kuru ceram. Šī godība ir Dieva klātbūtne savas tautas vidū augšāmceltajā Kristū, un kādu dienu, ko visa radība gaida ar satraukumu, tā parādīsies Dieva bērnos. Tas ir izaicinājums, kas mums ir kā pamudinājums, uzdevums evaņģelizēt. Tas ir mūsu cerības un prieka iemesls.

Cik gan bieži mēs sastopam noskumušus priesterus un konsekrētos ļaudis! *Garīgās skumjas* ir slimība. Viņi ir noskumuši tāpēc, ka nezina... Noskumuši tāpēc, ka neatrod mīlestību, jo nav iemīlējušies – nav iemīlējušies Kungā. Viņi ir atteikušies no laulības, ģimenes dzīves un vēlējušies sekot Kungam. Bet tagad liekas, ka viņi ir paguruši... Un uzmācas skumjas. Kad piedzīvojat skumjas, lūdzu, apstājieties un atrodiet gudru priesteri, gudru māsu. Gudru ne tāpēc, ka ar universitātē iegūtu diplomu, nē, ne tāpēc. Gudru tāpēc, ka viņš vai viņa prot mīlestībā doties uz priekšu. Ejiet un lūdziet padomu. Nav grūti paredzēt, ka tad, ja piezagsies skumjas, kas laikus netiks dziedinātas, jūs kļūsiat par “vecpuišiem” un “vecmeitām” – neauglīgiem vīriešiem un sievietēm. Un no šīm skumjām vajag bīties, jo tās sēj velns.

Šodien šī jūra, kurā mums “jādodas dziļumā”, būs aizvien jaunie šīs “Baznīcas, kas iziet”, scenāriji un uzdevumi. Mums no jauna jāuzdod sev jautājums: ko Kungs no mums prasa? Kādas ir tās nomales, kurās ir visvairāk vajadzīga mūsu klātbūtne, lai nestu Evaņģēlija gaismu (sal. *Evangelii*

gaudium, 20)?

Citādi, ja jūsos neatspoguļojas aicinājuma prieks, kurš tad ticēs, ka Jēzus Kristus ir mūsu cerība? Tikai mūsu dzīves piemērs varēs būt mūsu cerības uz Viņu iemesls.

Ir vēl kāds cits aspekts, kas saistīts ar skumjām, proti, aicinājuma sajaukšana ar biznesu, ar darījumiem. “Es šajā lietā pūlos, strādāju, darbojos ar entuziasmu... un esmu laimīgs par to, ka man tas ir.” Taču rīt atnāks bīskaps vai kāds cits priekšnieks un man teiks: “Nē, pietiek ar šo, ej tur un tur.” Tas būs sakāves brīdis. Kāpēc? Tāpēc, ka tajā brīdī tu atskārtīsi, ka gāji pa apšaubāmu ceļu. Tu sapratīsi, ka Dievs, kas tevi aicināja mīlēt, ir tevī vīlies. Viņš ir tevī vīlies, jo tu izvēlējies kļūt par mahinatoru. Šīs uzrunas sākumā es jums teicu, ka dzīve, ko dzīvo tas, kurš seko Jēzum, nav ierēdņa dzīve. Tā ir dzīve mīlestībā pret Kungu, dzīve, kas tiek izdzīvota apustuliskajā dedzībā pret ļaudīm. Lūk, tāda kā neliela karikatūra. Ko dara priesteris ierēdnis? Viņam ir savs dienas režīms, savs birojs, kuru viņš atver noteiktā laikā, viņš dara savu darbu, aizslēdz biroju... Un ļaudis atrodas ārpusē. Viņš tiem netuvojas. Dārgie brāļi un māsas, ja jūs negribat būt ierēdņi, pateikšu jums vienu vārdu: *tuvība*! Tuvība, būt tuvu. Būt tuvu tabernākulam, būt uz “tu” ar Kungu. Būt tuvu ļaudīm. “Bet, tēvs, ļaudis nenāk...” Ej viņus meklēt! “Bet jaunieši šodien nenāk...” Izdomā kaut ko – atver oratoriju, lai sekotu viņiem līdz, lai varētu viņiem palīdzēt. Būt tuvu ļaudīm. Un tuvība ar Kungu tabernākulā. Kungs vēlas, lai jūs būtu tautas gani, nevis valsts ierēdņi. Pēc tam pateikšu kaut ko māsām, to vēlāk...

Tuvība, būt tuvu nozīmē žēlsirdību. Šajā pasaulē, kurā Jēzus atklājās kā žēlsirdīgais Jēzus, priesteris nevar nebūt žēlsirdīgs. Īpaši biktskrēslā. Padomājiet, kā šo cilvēku [kas atnācis izsūdzēt grēkus] pieņemt Jēzus. Viņu, šo nabadziņu, dzīve jau tā ir pietiekami pērusi! Liec viņam izjust piedodošā Tēva apskāvienu. Ja, piemēram, nevari viņam dot absolūciju, tad mierini viņu kā brālis, kā tēvs. Iedrošini viņu doties uz priekšu. Pārliecini viņu, ka Dievs piedod visu. Bet dari to ar tēva siltumu. Nekad nevienam neaizdzen no konfesionaļa! Nekad nedzen prom! “Klausies, tu nevari... Tagad es nevaru, bet Dievs tevi mīl. Lūdzies, nāc atkal un runāsim...” Tādā veidā. Tuvība. Tas nozīmē būt tēvam. Vai tev ir vienaldzīgs šis grēcinieks, ka tu viņu tā vienkārši ņem un padzen? Es nerunāju par jums, jo es jūs nepazīstu. Runāju par citu situāciju. Un žēlsirdība. Biktskrēsls nav psihiatra kabinets. Biktskrēsls nav paredzēts, lai rakātos cilvēku sirdī.

Tāpēc, dārgie priesteri, tuvība, būt tuvu attiecībā uz jums nozīmē arī lielu žēlsirdību. Un ziniet, kur šo žēlsirdību var smelt? Tur, tabernākulā.

Un jūs, dārgās māsas... Bieži vien var sastapt ļoti labas māsas – visas māsas ir labas –, bet viņas plāpā, aprunā, aprunā... Pajautājiem tai, kura sēž pirmajā rindā otrajā pusē, priekšpēdējai, vai cietumā, šujot cimdus, bija laiks nodoties plāpāšanai? Pajautājiem viņai. Lūdzu, esiet mātes! Esiet mātes, jo jūs esat Baznīcas un Dievmātes ikona. Lai ikviens, kas jūs redzēs, varētu jūsos saskatīt mammu Baznīcu un mammu Mariju. Neaizmirstiet to. Un mamma Baznīca nav “vecmeita”. Mamma Baznīca nav plāpa. Viņa mīl, kalpo, palīdz augt. Būt tuvām jums nozīmē būt mātēm – būt

par Baznīcas attēlu un par Dievmātes attēlu.

Tuvība ar Kungu tabernākulā un lūgšana. Šīs dvēseles slāpes, par kurām runāju, un būt tuvu citiem cilvēkiem. Iet priesteriskās kalpošanas un konsekrētās dzīves ceļu nevis kā ierēdņiem, bet kā žēlsirdīgiem tēviem un žēlsirdīgām mātēm. Un, ja jūs tā darīsiet, tad vecumā jums būs ļoti skaists smaids un mirdzošas acis, tāpēc ka jūsu dvēsele būs maiguma, lēnprātības, žēlsirdības, mīlestības, tēvišķības un mātišķības pilna.

Un lūdzieties par šo nabaga bīskapu. Paldies!